

L'OPINIÓ

EDITORIAL

Mentre la flama d'una lleu esperança restà viva en nosaltres, silenciarem les queixes justes que l'actuació dels dirigents del republicanisme català mereixia incessantment. Ara que les dues més importants agrupacions anomenades liberals i democràtiques han parlat al poble, per mitjà dels seus respectius òrgans en la premsa diària, creiem indispensable fer sentir la nostra veu davant la posició adoptada per elles envers l'intel·ligència d'Esquerres.

En desfer-se per pròpia corrupció, la dictadura de Primo de Rivera, fórem molts els esquerristes d'aquest país que quedàrem esglaiats en fer-nos aquesta auto-pregunta: I si tornava? Calgueren ben pocs dies per adonar-nos que el règim d'excepció que ens havia oprimint continuava, disfressat amb quatre mesures de pietosa almoïna. Més tard, despullat de la màscara, el Govern Berenguer ens ha demostrat que el sabre del Doctor Honoris Causa de la Universitat de Salamanca continuava funcionant després de mort el seu amo, i que aquelles responsabilitats, no exigides, de l'expedient Picasso ens permeten sofrir-lo com a continuador del seu illustre company d'armes.

Així tornem a veure com amb el nom de multes són decretades confiscacions dels béns de ciutadans els delictes dels quals no ha estat altre que discrepar del règim; com hi ha presos governatius; com són empresonats obrers pel simple ús del legítim dret de vaga; com la premsa és perseguida refinadament; en fi, com la Constitució jurada pel Rei i que el Comte de Xauen prometé de respectar és un tros de paper sense importància.

Sembla que aquestes afirmacions tan senzilles havien estat compreses per tots els republicans i d'una manera especial pels republicans catalanistes, víctimes més que ningú del règim de Dictadura a causa d'inserir en llur programa els dos delictes més greus que la ment de

la reacció espanyola pot concebre, la deposició del Rei i el trencament de la unitat de la pàtria.

Homes que després del 1923 s'havien convençut a bastament de la necessitat absoluta de canviar el règim actual pel d'una República Federal, que donés un bon tros de satisfacció als anhels dels ciutadans i de les nacionalitats i regions sotmeses al jou ja secular d'una dinastia imposada de bell antuvi per les armes de Lluís XIV i reimposada per Martínez Campos l'any 1875; homes que d'aquesta veritat fonamental en feren no un trist programa polític a desenrotllar dintre la normalitat, sinó una passió prou forta i digna per a tolerar l'exili, la presó, la ruïna i fins la mort, s'ajuntaren amb altres de bona voluntat, certa o aparent, per llançar al poble català un Manifest on es presentava el problema previ d'enderrocament del sistema monàrquic acompanyat d'un programa mínim de govern que permetés de consolidar la República federal proclamada damunt de les ruïnes de ço vell, garantint-la contra les escames dels seus enemics.

El Manifest fou signat conscientment, de vegades després de seriós examen. Cal suposar que en donar l'adhesió ningú no ho féu amb reserves mentals ni menys amb la baixa intenció de fer-ne lletra morta. Hi hagué republicans que d'una manera ben ostensible feien pública llur satisfacció en veure per fi reunits els elements de la política esquerrista, tan maltractats per la Monarquia, i els del proletariat, víctima eterna de la mateixa nafra.

Els més decidits portaren endavant els treballs, el primer dels quals era naturalment la creació d'un Comitè amb representants de tots els sectors esquerristes signants del Manifest, que portés a cap la tasca d'execució. Precisament algunes de les individualitats adherides s'havien compromès a trametre als respectius partits el contingut del Manifest

per a fer-lo adoptar estatutàriament. Era d'esperar que tots es pronunciarien sobre ell.

Aquests primers passos trobaren tot seguit el buit, la fredor, i més tard l'oposició de certs agrupaments republicans—podríem dir dels sectors anomenats catalanistes amb més o menys raó. En passar de la declaració de principis a l'aplicació, en convertir les paraules en fets, aquells que adopten com a primera divisa la paraula «Acció» decidiren no actuar. Les raons han aparegut en sengles editorials. Tothom les ha pogudes llegir.

Uns fan servir de paravent el catalanisme com a qüestió prèvia, com si els fos lícit creure i sustentar que dintre la Monarquia pot assolir-se la llibertat de Catalunya. Altres pretexten que són els partits republicans forts els que han de triomfar, sota la direcció del seus líders i comitès. No val la pena d'entretenir-se a resseguir els raonaments absurds.

Ens trobem davant d'uns republicans que necessiten la normalitat per actuar, que mantenen representants a les Corporacions oficials amb menyspreu de la dignitat més elemental, que col·laboren directament i indirecta amb la dictadura de Berenguer, que esperen amb desfici les eleccions, però que llur puresa no els permet d'ajuntar-se amb elements d'acció veritable per a la realització d'uns punts amb els quals estan conformes.

Tanmateix hi veiem massa seny i massa prudència.

Per què "La Veu de Catalunya" no demana cada dia l'aplicació de l'indult a Macià i als seus companys?